

Představujeme:

Pražská organizace vozíčkářů slaví čtvrtstoletí své existence

Pětadvacet let je na neziskovku v našem prostředí úctyhodný věk, přesto kořeny organizace sahají ještě dál, do dob před sametovou revolucí, kdy se skupina vozíčkářů a jejich blízkých rozhodla využít své zkušenosti a pomáhat lidem, kteří se ocitli ve stejně svízelné situaci jako oni sami.

Pořádali akce přizpůsobené potřebám lidí s tělesným postižením, vzájemně si radili a pomáhali. Po roce 1990 se koncentrovaly myšlenky na vytvoření samostatné organizace, která by se vyčlenila z tehdejšího Svazu invalidů a specializovala se na projekty zaměřené na užší cílovou skupinu. Stalo se tak v dubnu 1991.

Mgr. Jaroslava Franková:

Chceme lidem s postižením vytvářet podmínky ke svobodnému rozhodování o svém životě

„Činnosti, kterým se Pražská organizace vozíčkářů (POV) věnovala, se v průběhu času měnily, ale jejich princip zůstává. Svými projekty, prací a postojem usiluje o vytvoření příznivého prostředí, které umožní lidem s tělesným postižením svobodně rozhodovat o svém životě a o způsobu zajištění svých životních potřeb,“ říká předsedkyně organizace Mgr. Jaroslava Franková.

Na postupném budování a vývoji POV má zásluhu řada významných osobností, které byly po různě dlouhou dobu s organizací spjaty. Pracovali pro POV jako dobrovolníci, později za skromný plat. Svoji práci dělali s láskou a nasazením, díky kterému se organizace velmi rychle etablovala v nově se tvořícím neziskovém sektoru.

„Vyjmenovat by si zasloužili všichni a vydalo by to alespoň na dva odstavce,“ vzpomíná Jaroslava Franková. „Z obavy, abychom někoho neopomněli, však připomeneme jen jednu, tu nejvýraznější tvář POV. Ačkoli ty ostatní nebudou nikdy zapomenuty. Tou osobou, kterou ve výročním vzpomínání nelze nezmínit, je Zdenka Hanáková, dlouholetá předsedkyně POV. Její jméno je spojeno nejen s organizací samotnou, ale i s řadou inovativních projektů, které se svými přáteli a kolegy vehementně prosazovala. Díky její iniciativě řídila POV pilotní projekt

Vytváření příležitostí pro vzájemné setkávání považujeme za důležité

osobní asistence, tehdy docela nové služby. Právě osobní asistenci Zdenka Hanáková na začátku devadesátých let minulého století prosadila.“

Prosazování nových přístupů k péči o klienty s tělesným postižením a o zajišťování služeb a akcí, které by braly v potaz specifické potřeby zejména vozíčkářů, to byl duch, ve kterém se neslo prvních deset let fungování POV. Hlavní myšlenkou provázející všechny nové projekty bylo zacílení na klienta, který byl zároveň řídicím článkem všech služeb, které využíval.

„Postupem času se služby poskytované naší organizací profesionalizovaly, rozrůstaly, ale také měnily a nahrazovaly,“ konstatuje Jaroslava Franková. „Změny souvisely s legislativním vývojem, vývojem přístupnosti životního prostředí, s dostupností informací a přístupem veřejnosti i klientů samotných.“

V současnosti stojí služby POV na třech pomyslných pilířích.

Aktuální poradenství

Odborníci a moderní webové stránky

„Prvním z pilířů je poradenství. Naši odborníci (sociální pracovníci, právníci, specialisté na architektonické bariéry) jsou k dispozici všem zájemcům o radu v oblastech souvisejících s problematikou

tělesného postižení, pomáhají řešit potíže a předávají důležité informace nejen členům a klientům POV,“ vysvětluje Jaroslava Franková.

Moderní doba si postupně vyžádala moderní řešení. Klienti chtěli mít možnost vyhledávat základní ověřené informace samostatně, proto se v POV rozhodli přenést své zkušenosti, postřehy a ověřené informace do internetového světa.

„Informační databáze aktualizujeme a zveřejňujeme na webových stránkách www.pov.cz. Ty jsou prostorem nejen ▶

Tým ŠIP-KÁR do akcí zapojuje pravidelně i občasně hráče

pro odbornou stránku naší práce, ale nabízejí také možnosti zapojit se do volnočasových akcí, nebo na ně zavzpomínat. Kromě dat a rad tady návštěvníci najdou nabídku akcí, fotografie z nich nebo nabídku akcí spřátelených organizací. Web POV je inovovaný a stále se vyvíjí. Všichni, i čtenáři VOZKY, mohou ovlivnit jeho podobu a náplň. Vítejte zajímavé podněty i konstruktivní kritiku," říká Jaroslava Franková.

Volný čas a vzdělávání Plejáda úspěšných projektů

Druhým pilířem jsou volnočasové a vzdělávací aktivity.

„Nutno dodat, že jde o velmi oblíbený pilíř. Zázemí oběma činnostem poskytuje Středisko přístupného vzdělávání. Vzdělávání je zacílené dvěma směry. Jednak se soustředíme na vzdělávání našich členů a klientů v používání moderních technologií, jejichž ovládání je základem dnešní komunikace. Lidem s tělesným postižením tak může výrazně ulehčit život," upozorňuje Jaroslava Franková.

Lektor pracuje s každým ze zájemců o proniknutí do tajů počítačů, mobilů, internetu či sociálních sítí individuálně, všechny kurzy jsou sestaveny na míru a konají se tam, kde chce klient.

„Ukázalo se jako velmi účelné učit se na vlastní počítačové technice. Klienti se na lektora mohou obrátit i v případě, že nevědí, jaký přístroj či pomůcku k jeho ovládání si pořídit. Sociální pracovnice POV zase může poradit, kde na nákup sehnat potřebné prostředky.

Vzdělávání ale také směřujeme na studenty odborně zaměřených středních a vysokých škol. V POV mohou absolvovat svoji praxi, exkurzi nebo přednášku na vybrané téma" říká Jaroslava Franková.

Hvězdou volnočasových aktivit je **Klub TÚRA**, který je určen členům organizace. V rámci klubu pořádá ročně více jak dvacet jednodenních výletů různého zaměření a na různá místa.

„Součástí organizace výletů je zajištění speciální dopravy, nezbytných informací o dostupných hygienických zařízeních a službách a doprovod organizátorů. S klubem jsme se podívali do řady krásných českých měst, projedli hory a navštívili významná místa a památky. Ten, komu by byl jednodenní výlet málo, může využít nabídku jednoho ze dvou pobytových kurzů, které každoročně pořádáme.“

Další turistickou záležitostí, která je pořádána mimo Klub TÚRA a je otevřená pro všechny zájemce, je **speciální vozíčkářská trasa na legendárním pochodu Praha–Prčice**. Tu již více jak patnáct let pořádá POV ve spolupráci s Klubem českých turistů. Na třináct kilometrů dlouhé trase najdete vozíčkáře nejen z POV rok co rok.

„Volný čas ale v POV není jen o turistice. Proto pořádáme Tvořivá setkání, na kterých si mohou milovníci ručních a výtvarných prací u kávy vytvořit něco pro potěchu oka," informuje Jaroslava Franková. „Nabízíme akce projektu Psí život, který je určen majitelům asistenčních psů i mazlíčků. Kynolog při setkáních a přednáškách radí a ukazuje, jak s čtyřnohým kamarádem lépe komunikovat a jak ho učit novým dovednos-

Stále zkoušíme nové věci a vymýšlíme volnočasové aktivity

Pražská organizace vozíčkářů už 25 let zkvalitňuje život lidem s postižením. Byla založena z iniciativy samotných vozíčkářů a jejich blízkých v roce 1991. Usiluje o vytvoření sociálně příznivého prostředí, ve kterém se může každý člověk s postižením svobodně rozhodovat o způsobu zajištění svých základních životních potřeb, ať už jde o místo trvalého bydliště, pracovního zařazení, využití soc. a zdrav. služeb nebo trávení volného času.

V současnosti má POV přes 220 členů.

Nabídka služeb

- **Poradenství**
  - **Projekt Přes bariéry:** internetové stránky www.presbariery.cz, jejichž prostřednictvím organizace nabízí co nejvíce užitečných informací k překonávání bariér nejrůznějšího druhu – data o přístupnosti či nepřístupnosti veřejných objektů, veřejné dopravy a zeleně – ale i podrobná metodika mapování či obecná legislativa, která problematiku bezbariérovosti ošetřuje, nebo poradenství ohledně stavebních úprav „ušíťými na míru“ atd.
  - **Akce POV:** Klub TÚRA, vozíčkářská část pochodu Praha– Prčice, ŠIP-KÁRY, Hvězda, jednodenní turistika, rekondiční pobyty...
  - **Kurzy a vzdělávání:** Středisko přístupného vzdělávání (pro vlastní klienty – moderní technologie; i pro studenty středních a vysokých škol – praxe, exkurze, přednášky).
  - **Adresář:** asistenčních služeb, kompenzačních pomůcek a jejich půjčoven a další...
  - **Publikační činnost:** brožury o přístupnosti atd.
  - **Rubrika PO Výletech** je zatím ve vývoji. Budou tam informace o zajímavých místech, které nabízejí možnosti i pro turisty s omezenou schopností pohybu.
- Kontakt:** Pražská organizace vozíčkářů, z.s., Centrum samostatného života – Benediktská 688/6, 110 00 Praha 1, tel.: 224 826 078, 224 827 210, info@pov.cz, www.pov.cz, www.presbariery.cz. Otevírací doba: po–čt 9–16 a pá 9–15 hod. V červenci a srpnu pouze od pondělí do středy.

tem. Večerní, téměř sportovní aktivitu nabízí uskupení ŠIP-KÁRY, šipkařský tým POV, který pořádá pravidelné tréninky i občasné turnaje, do kterých se zapojují i šipkaři profesionálové,“ doplňuje Jaroslava Franková.

„Nakonec jsem si nechala největší volnočasovku POV – a tou je Hvězda, tedy celorepublikové sportovní setkání (nejen) vozíčkářů. Sportovní i kulturní počin, který se bude v příštím roce konat již po pětaticáté, nese podtitul Memoriál Zdenky Hanákové. Ta je jednou z jeho zakladatelek a vybrala pro jeho konání i místo, které mu dalo jméno – Oboru Hvězda – romantické místo kolem letohrádku, kde na místních cestách rok co rok svádějí vozíčkáři i „choďáci“ sportovní bitvu v jízdách, bězích, slalomech, ale také v lukostřelbě, minigolfu, krocketu, ruských kuželkách a řadě dalších disciplín.“

Projekt

Program Přes bariéry

Třetím pomyslným pilířem služeb POV je program **Přes bariéry**. Jde o komplex činností zaměřených na problematiku architektonických bariér a jejich odstraňování.

„POV od roku 2010 prosazuje profesionální přístup k mapování přístupnosti a zpracování informací pro uživatele, jimiž nejsou jen vozíčkáři, ale i široká veřejnost, zejména rodiče s malými dětmi a početná skupina seniorů. Spolupracujeme v rámci Pracovní skupiny pro jednotnou metodiku mapování a kategorizace přístupnosti prostředí s organizacemi a institucemi z celé České republiky. Kromě koncepční práce se věnujeme i samotné práci v terénu, mapování a zpracování informací. Ty zveřejňujeme prostřednictvím specializovaných webových stránek www.presbariery.cz, které jsou prvním a obsahem největším úložištěm dat o přístupnosti prostředí v České republice. Všechny terénní práce i následné zpracování informací se řídí uživatelsky nastavenými metodickými pokyny,“ vysvětluje Jaroslava Franková.

Součástí programu Přes bariéry je díky profesionálům v týmu POV i poradenství pro klienty POV, které jim pomáhá vymyslet a zanést do projektů bezbariérové úpravy bytů či pracovišť.

„Věnujeme se osvětě, prostřednictvím které se snažíme předcházet vzniku nových bariér, úzce spolupracujeme s Fakultou architektury a Fakultou dopravní Českého vysokého učení technického. Společným projektem POV, Fakulty architektury ČVUT a Sjednocené organizace nevidomých a slabozrakých je zážitkový seminář Překonejme bariéry určený

Sportovní setkání (nejen) vozíčkářů na Hvězdě má pětaticetiletou tradici

především pro vysokoškolské studenty. Pro odbornou veřejnost pořádáme každoročně konference. Ta letošní má téma „Dostupné a důstojné bydlení pro všechny“ a uskuteční se 1. listopadu v Praze. Všechny informace o programu Přes bariéry poskytne zájemcům zmiňovaný web www.presbariery.cz.“

*Foto: archiv POV
Mgr. Jaroslava Franková
(red)*

**Žijeme jen jednou,
tak si to užijme...**

Tvořivá setkání se nesou v rodinném duchu

S Klubem TÚRA jsme se podívali i k pramenům Labe